

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НААУ

Інструкція «Порядок використання знаків акредитації та посилання на акредитацію» (ІН-15.08.02, редакція 18 від 27.09.2019)

I. Використання національного знаку акредитації

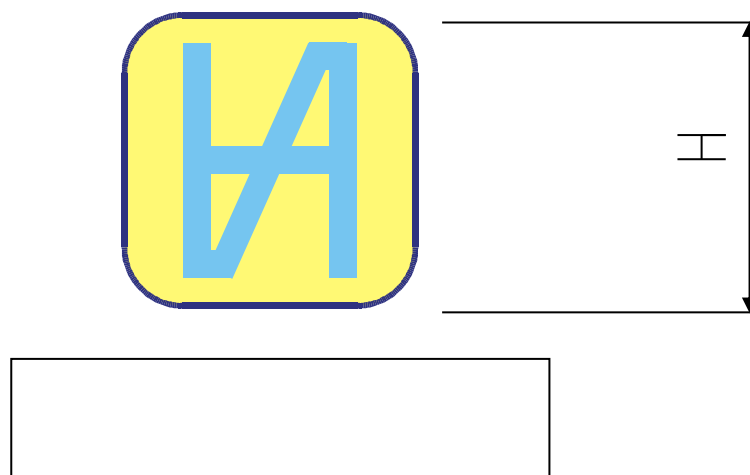
1. Будь-який акредитований орган з оцінки відповідності (далі – ООВ) може використовувати національний знак акредитації відповідно до опису та правил застосування національного знаку акредитації, затверджених Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 21.11.2002 №339 зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 27.11.2002 №923/7211 та даної інструкції.

2. Акредитованому ООВ дозволяється використовувати національний знак акредитації разом з позначенням його реєстраційного номеру та стандарту, на відповідність якому було акредитовано ООВ.

3. Акредитований ООВ не може використовувати знак акредитації у спосіб, який дозволяє припустити, що продукція, процес або послуга (або будь-яка її частина) була сертифікована або схвалена органом з акредитації.

4. НААУ здійснює постійний моніторинг правильності використання знаків акредитації акредитованими ООВ протягом усього циклу акредитації.

5. Довжина сторони квадрату (далі - Н) має бути не менше ніж 15 мм.

6. Акредитований ООВ має право використовувати національний знак акредитації разом зі своїм логотипом або знаком. При цьому національний знак акредитації не може бути меншим ніж логотип або знак акредитованого ООВ (в якості виміру застосовується наступний критерій: висота логотипу або знаку ООВ не повинна бути більшою ніж висота знаку акредитації).

7. На відстані $0,15 \cdot H$ від графічного зображення знаку акредитації розміщується прямокутник: висота дорівнює $0,4 \cdot H$, довжина дорівнює $1,5-1,9 \cdot H$. В прямокутнику позначається реєстраційний номер ООВ та стандарт, на відповідність якому було

акредитовано ООВ. Шрифт має бути Times New Roman, прямий, жирний (висота шрифту не регламентується).

У випадку наявності декількох акредитованих органів у одної юридичної особи, можливе розміщення декількох прямокутників (один під одним без відстані між ними) з позначенням реєстраційних номерів ООВ та стандартів під одним знаком акредитації.

8. Номер акредитованого ООВ складається із п'яти або шести знаків: YXZZZZ.

Перший знак Y позначає один з наступних видів ООВ:

- 1 – орган з сертифікації продукції, процесів та послуг,
- 2 – випробувальна лабораторія,
- 3 – медична лабораторія,
- 4 – калібрувальна лабораторія,
- 5 – провайдер перевірки кваліфікації,
- 6 – орган з сертифікації персоналу,
- 7 – орган з інспектування,
- 8 – орган з сертифікації систем менеджменту.

Другий знак X позначає наступне:

- O – орган з сертифікації,
- 0 – для всіх інших видів ООВ, крім органів з сертифікації.

Останні три або чотири цифри Z відповідають порядковому номеру заявки на акредитацію по видах ООВ.

9. Приклади номерів акредитованих ООВ:

10123

1 — порядковий номер заявки на акредитацію
0 — орган з сертифікації
123 — продукції, процесів та послуг

20124

2 — порядковий номер заявки на акредитацію
0 — випробувальна лабораторія
124

30001

3 — порядковий номер заявки на акредитацію
0 — медична лабораторія
001

40126

4 — порядковий номер заявки на акредитацію
0 — калібрувальна лабораторія
126

50002

5 — порядковий номер заявки на акредитацію
0 — провайдер перевірки кваліфікації
002

60128

6 — порядковий номер заявки на акредитацію
0 — орган з сертифікації
128 — персоналу

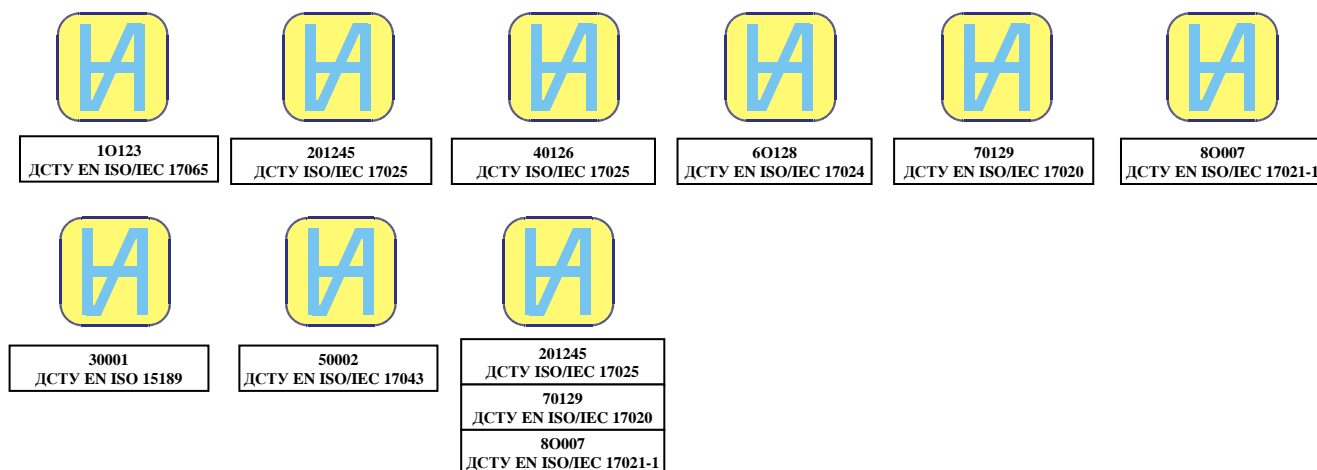
70129

порядковий номер заявки на акредитацію
орган з інспектування

80007

порядковий номер заявки на акредитацію
орган з сертифікації
систем менеджменту

10. Приклади використання національного знаку акредитації (в мінімальному розмірі):

II. Порядок використання комбінованого знаку ІЛАС МРА

1. Знак ІЛАС МРА можуть використовувати НААУ як підписант ІЛАС МРА та випробувальні лабораторії, калібрувальні лабораторії та органи з інспектування, акредитовані НААУ (далі – ООВ).

2. Знак ІЛАС МРА можна використовувати лише по відношенню до тієї діяльності, яка охоплена сферою статусу НААУ як підписанта ІЛАС МРА, тобто калібрування (ISO/IEC 17025), випробування (ISO/IEC 17025) та інспектування (ISO/IEC 17020).

3. НААУ як підписант ІЛАС МРА може використовувати знак ІЛАС МРА лише у поєднанні з логотипом НААУ у якості комбінованого знаку ІЛАС МРА.

4. НААУ може передавати право використання знаку ІЛАС МРА тільки акредитованим ООВ, які можуть використовувати знак ІЛАС МРА лише у поєднанні з національним знаком акредитації у якості комбінованого знаку ІЛАС МРА акредитованого ООВ.

Акредитований ООВ має підписати з НААУ субліцензійну угоду та надати НААУ приклад свого комбінованого знаку ІЛАС МРА і не має права використовувати його, поки субліцензійна угода не буде підписана з боку НААУ.

5. Акредитовані ООВ не можуть використовувати знак ІЛАС МРА на візитних картках як окремо, так і в складі комбінованого знаку ІЛАС МРА.

Приклади використання комбінованого знаку ІЛАС МРА як органом з акредитації, так і акредитованим ООВ:

- візитні картки (лише для штатних співробітників НААУ, не дозволено для співробітників акредитованих ООВ);
- бланки організацій;

- титульний аркуш факсу;
- конверти;
- брошури;
- спливаючі банери;
- плакати;
- інформаційні бюлетені та річні звіти;
- PowerPoint презентації;
- прес-релізи;
- оголошення (реклама);
- веб-сайти;
- протоколи випробувань та сертифікати відповідності;
- електронні листи;
- вітальні картки.

6. Вимоги щодо використання знаку ІЛАС МРА:

- завжди використовувати у пропорціях, визначених оригіналом, знак не повинен бути спотвореним, розтягнутим або стиснутим;
- не повинен мати розміри, при яких слово ІЛАС важко прочитати однозначно;
- не повинен мати розміри, менші ніж 20 мм поперек, без спеціального дозволу від Секретаріату ІЛАС;
- у всіх випадках знак ІЛАС МРА повинен бути розбірливим;
- необхідно підтримувати відповідні пропорції знаку з логотипом НААУ (для комбінованого знаку ІЛАС МРА) або зі знаком акредитації (для комбінованого знаку ІЛАС МРА для акредитованого ООВ), в якості загальної рекомендації є така: висота логотипу НААУ/знаку акредитації повинна бути в межах + або - приблизно 5% від розміру знаку ІЛАС МРА;
- знак повинен бути чорно-білим або кольоровим Пантон 293с (синій);
- можна використовувати тільки в нормальному горизонтальному, а не в повернутому положенні;
- не можна використовувати на фоні, який буде перешкоджати читанню;
- потрібно використовувати тільки оригінальне зображення для забезпечення високоякісного відтворення, не можна використовувати ксерокопії з інших документів.

7. Знак ІЛАС МРА можна відтворювати, лише використовуючи авторизовану копію, для НААУ – погоджену з боку ІЛАС, для акредитованих ООВ – погоджену з боку НААУ.

8. Приклад використання мінімального комбінованого знаку ІЛАС МРА тільки для НААУ:

9. Приклад використання мінімального комбінованого знаку ІЛАС МРА для акредитованих ООВ:

III. Порядок використання комбінованого знаку IAF MLA

1. Знак IAF MLA можуть використовувати НААУ як підписант IAF MLA та органи з сертифікації продукції, органи з сертифікації персоналу та органи з сертифікації систем менеджменту, акредитовані НААУ (далі – ООБ). При використанні знаку IAF MLA НААУ та ООБ повинні дотримуватись положень документа IAF ML 2 «Загальні принципи використання знаку IAF MLA».

2. Знак IAF MLA може використовувати НААУ, щоб продемонструвати свій статус як підписанта IAF MLA. НААУ може використовувати знак IAF MLA лише у поєднанні з логотипом НААУ у якості комбінованого знаку IAF MLA.

3. НААУ може передавати право використання знаку IAF MLA тільки акредитованим ООБ, які можуть використовувати вказаний знак лише у поєднанні з національним знаком акредитації у якості комбінованого знаку IAF MLA акредитованого ООБ.

На тій самій сторінці документів, на якій ООБ використовує комбінований знак IAF MLA, повинен також бути присутнім логотип ООБ або його назва.

Дозвіл на використання не є ексклюзивним та надається ООБ без права його делегування будь-якій третій стороні.

4. Знак IAF MLA може використовуватися лише разом зі знаком акредитації НААУ та у відповідності до нижчевикладених правил.

Знак IAF MLA повинен відтворюватися відповідно до зразка, затвердженого НААУ та з дотриманням наступних специфікацій:

- знак повинен бути чорно-білим або кольоровим - Пантон 2747 (темно-синій) та Пантон 299 (світло-синій),
- знак повинен бути у чіткому контрасті із фоном, на якому його розміщено,
- розмір знаку повинен бути таким, що дозволяє чітко визначити всі слова знаку IAF MLA, мінімальна ширина - не менше ніж 20 міліметрів;

5. Акредитований ООБ має підписати з НААУ субліцензійну угоду та надати НААУ приклад використання комбінованого знаку IAF MLA для ООБ і не має права використовувати його до підписання ліцензійної угоди з боку НААУ.

Комбінований знак IAF MLA для ООБ можна використовувати лише по відношенню до тієї діяльності, яка охоплена сферою визнання НААУ як підписанта IAF MLA, а саме: сертифікація продукції (ISO/IEC 17065), сертифікація персоналу (ISO/IEC 17024) та сертифікація систем менеджменту (ISO/IEC 17021-1).

Акредитовані ООБ можуть використовувати комбінований знак на бланках, рекламних матеріалах або на власному веб-сайті.

На сертифікатах, охоплених акредитацією, комбінований знак може використовуватися тільки у тих випадках, коли такий сертифікат видано за напрямком, який включено до відповідної підсфери IAF MLA, які визначено документом IAF PR 4 «Структура IAF MLA та перелік затверджених IAF нормативних документів».

Органи з сертифікації систем менеджменту можуть використовувати комбінований знак IAF MLA на сертифікатах, виданих на відповідність наступним міжнародним та гармонізованим національним стандартам: ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000, ISO/IEC 27001, ISO 50001 та ISO 13485.

Органи з сертифікації продукції та органи з сертифікації персоналу не можуть використовувати комбінований знак IAF MLA на виданих сертифікатах до включення відповідних схем сертифікації персоналу та продукції до 4 та 5 рівнів Багатосторонньої Угоди IAF, визначених Додатком 1 документа IAF PR4.

Приклад використання комбінованого знаку для акредитованого ООБ.

6. Використання комбінованого знаку IAF MLA органами з акредитації та органами з оцінки відповідності не є обов'язковим, тому сертифікати, отримані від акредитованих органів сертифікації, можуть бути з комбінованим знаком IAF MLA або без нього.

7. Акредитований ООБ та його клієнти не повинні використовувати знак IAF MLA на продукції або у будь-який спосіб, який можливо тлумачити як означення відповідності продукції. Акредитований ООБ повинен вести моніторинг та вживати відповідних дій для контролю використання комбінованого знаку IAF MLA та попередження будь-якого його неправильного або оманливого використання зі свого боку або з боку сертифікованих організацій.

IV. Посилання на акредитацію

1. Акредитованому ООВ дозволяється посилатися на акредитацію НААУ, включаючи використання вищевказаних знаків акредитації, виключно щодо робіт, охоплених сферою акредитації. Посилання на акредитацію стосовно робіт, на які ООВ не було акредитовано є грубим порушенням вимог акредитації.

2. Органи з сертифікації систем менеджменту повинні в обов'язковому порядку посилатися на акредитацію НААУ у випадках, коли видають сертифікати за напрямками діяльності, охопленими сферою акредитації.

Відповідно до резолюцій Генеральної Асамблеї IAF №2015-14 та №2016-17, починаючи з 06 листопада 2016 року, сертифікат відповідності, виданий на систему менеджменту повинен містити зображення знаку акредитації та/або посилання на статус акредитації органу з сертифікації з боку НААУ.

Також органи з сертифікації систем менеджменту повинні перевидати сертифікати, що охоплені сферою акредитації, але не містять посилання на акредитацію, під час прийняття рішення щодо повторної сертифікації відповідного клієнта, але не пізніше 06 листопада 2019 року.

3. Органи з сертифікації персоналу повинні в обов'язковому порядку посилатися на акредитацію НААУ у випадках, коли видають сертифікати за напрямками діяльності, охопленими сферою акредитації.

Відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї IAF №2017-19, починаючи з 30 жовтня 2017 року, сертифікат відповідності персоналу, повинен містити зображення знаку акредитації та/або посилання на статус акредитації органу з сертифікації з боку НААУ.

Також органи з сертифікації персоналу повинні перевидати сертифікати, що охоплені сферою акредитації, але не містять посилання на акредитацію, під час прийняття рішення щодо повторної сертифікації відповідного клієнта, але не пізніше 30 жовтня 2020 року.

4. Органи з сертифікації продукції повинні в обов'язковому порядку посилатися на акредитацію НААУ у випадках, коли видають сертифікати за напрямками діяльності, охопленими сферою акредитації.

Відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї IAF №2018-13, починаючи з 31 жовтня 2018 року, сертифікат відповідності продукції, повинен містити зображення знаку акредитації та/або посилання на статус акредитації органу з сертифікації з боку НААУ.

Також органи з сертифікації продукції повинні перевидати сертифікати, що охоплені сферою акредитації, але не містять посилання на акредитацію не пізніше 31 жовтня 2021 року.

5. Акредитований ООВ не може посилатися на акредитацію НААУ у спосіб, який дозволяє припустити можливість того, що продукція, процес або послуга (або будь-яка її частина) була сертифікована або схвалена органом з акредитації.

6. Якщо акредитований ООВ здійснює роботи з оцінки відповідності, охоплені чинною сферою акредитації, незалежно від наявності посилання на акредитований статус, НААУ розглядає такі роботи як акредитовану діяльність.

7. При посиланні на акредитацію у засобах масової інформації та у соціальних мережах ООВ повинен виконувати усі положення даного документа.

V. Дії НААУ при невірному або неправомірному застосуванні знаків акредитації та посиланні на акредитацію

У разі встановлення фактів порушення положень даного документа акредитованими ООВ, а також іншими юридичними особами та суб'єктами підприємницької діяльності, НААУ здійснює наступні заходи:

1. При виявленні порушень з боку акредитованого ООВ, НААУ:

- надсилає листа до ООВ з вимогою усунути виявлене порушення з визначенням терміну усунення порушення;

- у разі невиконання ООВ вимоги про усунення порушення у визначений термін – тимчасово зупиняє дію атестату про акредитацію;

- у разі не усунення порушення протягом 30 днів з дати тимчасового зупинення дії атестату про акредитацію - розглядає питання про скасування дії атестату про акредитацію;

- у разі неодноразового виявлення порушень з боку того самого ООВ - розглядає питання про скасування атестату про акредитацію;

- у разі не усунення виявлених порушень після скасування атестату про акредитацію - вирішує питання у судовому порядку згідно чинного законодавства України.

2. При виявленні порушень з боку інших суб'єктів господарювання, які не акредитовані, НААУ:

- надсилає листа суб'єкту господарювання, який порушив положення, викладені в описі та правилах застосування національного знаку акредитації, з вимогою усунути виявлене порушення, у листі визначається термін усунення порушення;

- у разі невиконання особою вимоги про усунення порушення у визначений термін - вирішує питання у судовому порядку згідно чинного законодавства України.